

M. Boccou Kestřánková, K. Vodičková, A. Ludwicki

Čeština pro cizince

cvičebnice

úroveň C1

slovní zásoba, gramatika, opakování, psaní

edika.

Čeština pro cizince C1 – cvičebnice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Marie Boccou Kestřánková, Kateřina Vodičková, Antoni Ludwicki

Čeština pro cizince C1 – cvičebnice – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MARIE BOCCOU KESTŘÁNKOVÁ, KATEŘINA VODIČKOVÁ, ANTONI LUDWICKI

Čeština pro cizince – cvičebnice

úroveň C1

edika.

Čeština pro cizince – cvičebnice

úroveň C1

MARIE BOCCOU KESTŘÁNKOVÁ, KATEŘINA VODIČKOVÁ, ANTONI LUDWICKI

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2025 ve společnosti Albatros Media, a. s. se sídlem 5. května 22, Praha 4.
Číslo publikace 44 917.

Obálka: Studio Petit

Sazba: Martin Nezbeda

Odpovědná redaktorka: Michaela Tučková

Technický redaktor: Jiří Matoušek

1. vydání

Tým děkuje svým rodinám za jejich velkorysou podporu, kterou autorům poskytovaly během vzniku této publikace. Bez tohoto zázemí by autoři takový projekt nezvládli, přestože češtinu i tvorbu materiálů milují.

Ja pretestace děkuje tým všem osloveným kolegům, zejména kolegům z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a z Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy, z jazykových škol, zahraničních lektorátů.

Ja pretestace děkuje tým všem zaangażovaným studentům. Jmenovitě je potřeba uvést tři nejoddanější studenty, kteří vedle ostatních nejen pretestovali ve všech vlnách pilotáže, ale také pomáhali se zapracováním zpětné vazby. Těmito studenty/přáteli jsou: Nadya Frank, Valerie Abramova, Valentyn Khrapkov. Dále tým děkuje následujícím čtyřem studentkám, které dovolily použít své výstupy jako základ některých cvičení: Anna Benešová, Yu Ju Chen, Natalia Solvei a stejně jako v pretestaci také Nadya Frank.

Tým děkuje za odborné konzultace kolegům z Ústavu bohemistiky pro cizince a komunikace neslyšících Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, zejména doc. PhDr. M. Hrdličkovi, CSc. a Mgr. A. Hudouskové, Ph.D. a dále Mgr. J. Schormové, která je z Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy.

© Marie Boccou Kestřánková, 2025

© Kateřina Vodičková, 2025

© Antoni Ludwicki, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-266-1998-7

ISBN e-knihy 978-80-266-2086-0 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

www.edika.cz

e-shop: www.albatrosmedia.cz

info@albatrosmedia.cz

Vytěžování textu či dat z této publikace ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU je zakázáno.

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

edika.

LEKCE 1 **2**

A. MLUVNICE	2
I. ADJEKTIVA -OVSKÝ	2
II. KDY GENITIV A KDY POSESIVNÍ / PŘIVLASTŇOVACÍ ADJEKTIVUM	5
III. POJMENOVÁNÍ RODINY	6
IV. SLOVESNÉ VAZBY	7
V. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	8
VŠIMNĚTE SI – VELKÁ A MALÁ PÍSMENA	11
B. ZOPAKUJTE SI	12
I. POSESIVNÍ ADJEKTIVA	12
II. (nejen) VYJMENOVANÁ SLOVA	14
C. CO UŽ UMÍME	15

LEKCE 2 **20**

A. MLUVNICE	20
I. VÝRAZY SLOŽENÉ Z ČÍSLIC (<i>např. 10procentní, 8letý</i>)	20
II. DRUHOVÉ A SOUBOROVÉ ČÍSLOVKY	21
III. ČÍSLOVKY A OZNAČENÍ SKUPINY/NĚČEHO ČÍSLEM – SKLOŇOVÁNÍ JAKO SUBSTANTIVUM	23
IV. SLOVESNÉ VAZBY	24
V. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	25
B. ZOPAKUJTE SI	27
I. DEKLINACE ZÁKLADNÍCH/ŘADOVÝCH ČÍSLOVEK	27
II. PLURALIA TANTUM	28
III. SHODA PODMĚTU S PŘÍSUDKEM	31
C. CO UŽ UMÍME	33

LEKCE 3 38

A. MLUVNICE	38
I. PŘECHYLOVÁNÍ	38
II. SINGULARIA TANTUM A MOŽNÝ PLURÁL	40
III. SLOVESNÉ PREFIXY PŘE-, O-, OB(E)-	42
IV. SLOVESNÉ VAZBY	42
V. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	43
B. ZOPAKUJTE SI	45
I. SLOVESNÉ PREFIXY A IMPERATIV SLOVES POHYBU	45
II. KOMPARACE ADJEKTIV A ADVERBIÍ	46
C. CO UŽ UMÍME	47

LEKCE 4 58

A. MLUVNICE	58
I. SLOVESNÁ PASIVNÍ ADJEKTIVA	58
A SLOVESNÁ SUBSTANTIVA	58
II. M ŽIV. – KONKURENCE KRÁTKÝCH A DLOUHÝCH TVARŮ V DATIVU (3. P.) A LOKÁLU (6. P.)	59
III. ADJEKTIVA VZTAHOVÁ (-NÍ) A HODNOTÍCÍ (-NÝ)	60
IV. SLOVESNÉ PREFIXY O-, OB(E)-, PŘE-	67
V. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	68
B. ZOPAKUJTE SI	69
I. PASIVUM	69
II. CIZÍ SLOVA ZAKONČENA NA -UM	70
III. INTERPUNKCE	71
C. CO UŽ UMÍME	73

LEKCE 5 80

A. MLUVNICE	80
I. SLOVESNÁ ADJEKTIVA	80
II. PREFIXY ZA-, POD(E)-, U-, POPO- A JINÉ	83
III. SLOVESNÉ VAZBY A OBTÍŽNÁ SLOVESA	88
IV. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	88

B. ZOPAKUJTE SI	90
I. SUBSTANTIVA S ADJEKTIVNÍ DEKLINACÍ	90
II. DEKLINACE CIZÍCH SLOV, TYP TÉMA.	91
III. VELKÁ PÍSMENA A INTERPUNKCE	93
C. CO UŽ UMÍME	95

LEKCE 6 **102**

A. MLUVNICE	102
VŠIMNĚTE SI – prefixy PO- a PŮ- v budoucím čase.	102
I. NĚKTERÉ SLOŽITĚJŠÍ PŘÍPADY IMPERATIVU	102
II. VŠECHEN, VŠECHNA, VŠECHNO	104
III. SLOVESNÉ PREFIXY.	106
IV. SLOVESNÉ A ADJEKTIVNÍ VAZBY	108
V. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	108
B. ZOPAKUJTE SI	111
SKLOŇOVÁNÍ ČÁSTÍ LIDSKÉHO TĚLA, SUBSTANTIV CIZÍHO PŮVODU A KOMPLIKOVANÁ DEKLINACE	111
C. CO UŽ UMÍME	114

LEKCE 7 **122**

A. MLUVNICE	122
I. NĚKTERÉ SLOŽITĚJŠÍ PŘÍPADY SHODY PŘÍSUDKU S PODMĚTEM.	122
II. SLOVESNÉ PREFIXY	126
III. ADJEKTIVNÍ VAZBY.	127
IV. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY.	128
B. ZOPAKUJTE SI	129
I. RŮZNÉ TYPY DEKLINACE SUBSTANTIV, SLOVESNÁ SUBSTANTIVA A SLOVESA	129
II. FRAZELOGIE	131
III. DĚLENÍ NA ODSAVCE A INTERPUNKCE	133
C. CO UŽ UMÍME	135

Vážení kolegové (pedagogové, pedagožky, studenti, studentky a všichni, kdo čtete tyto řádky),

jsme rádi, že jste si vybrali naši publikaci. Doufáme, že se Vám s ní bude dobře pracovat a budete s ní spokojeni. Tento materiál je součástí ucelené řady učebnic *Čeština pro cizince A1 až C1 podle SERRJ*.

Obzvláště při dosahování úrovně C1 doporučujeme postupovat VÝBĚROVĚ. Snažíme se dodat co nejpestřejší paletu materiálu, texty k porozumění jsou zařazovány jak do mluvnice, tak do čtení a poslechu. Na takto vysoké úrovni se každý studující¹ potřebuje zaměřit na něco jiného a také využívá češtinu k jiným cílům, nebojte se tedy přeskakovat a vybírat části pro Vás či Vaše studenty užitečné.

Tato kniha byla pretestována a zpětnou vazbu jsme pečlivě zapracovávali. Budeme rádi, když nám případnou zpětnou vazbu poskytnete i Vy, abychom materiál mohli dále zlepšovat.

Stejně jako v předchozích učebnicích jsme měli na paměti, že roste poptávka po různém typu zkoušek, proto jednotlivé sekce připravují na řešení standardních testových úloh.

Klíč a případné další doprovodné materiály naleznete na stránkách nakladatelství, viz odkaz níže.

Milí kolegové-lektoři, přejeme Vám mnoho úspěchů ve Vašem poslání pomoci studentům dostat se na úroveň C1. Doufáme, že Vám tato publikace usnadní práci, a prosíme, abyste nezapomněli s učebnicí pracovat VÝBĚROVĚ podle cíle kurzu a potřeb vyučovaných.

Milí kolegové-studenti, pokud jste v češtině došli až k úrovni C1, přejeme Vám, aby Vás zájem o tento jazyk nikdy neopustil, a samozřejmě hodně štěstí i úspěchů nejen při práci s tímto materiálem.

M. Boccou Kestřánková

K. Vodičková

A. Ludwicki

Souhrnný klíč naleznete také na webové adrese

<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/88562081/cestina-pro-cizince-c1-cvicebnice/>

¹ Z prostorových důvodů a především kvůli přehlednosti v učebnici, cvičebnici a klíčích pracujeme na určitých místech s užitím generického substantiva, tzn. používáme mužský rod životný, např. zkonzultujte s učitelem (tj. s pedagogem nebo s pedagožkou), se spolužáky (se spolužáky i spolužačkami)

TERMÍNY

V učebnici a cvičebnici používáme následující nejdůležitější termíny. Složitější termíny (např. adjektiva vztahová) jsou vysvětleny v jednotlivých výkladech.

slovo	rod
věta	– M, maskulinum (m. r., mužský rod)
subjekt (podmět)	Mž, maskulinum životné (m. r. životný); Mn,
objekt (předmět)	maskulinum neživotné (m. r. neživotný)
synonymum (slovo stejného významu)	– F, femininum (ženský rod)
opozitum (slovo opačného významu)	– Neu, neutrum (střední rod)
alternace (hlásková změna)	imper., imperativ (rozkazovací způsob)
substantivum (podstatné jméno)	kond., kondicionál (podmiňovací způsob)
adjektivum (přídavné jméno)	pád
zájmeno	N, nominativ (= 1. pád)
číslovka	G, genitiv (= 2. pád)
verbum (sloveso)	D, dativ (= 3. pád)
adverbium (příslovce)	A, akuzativ (= 4. pád)
prepozice (předložka)	V, vokativ (= 5. pád)
spojka	L, lokál (= 6. pád)
spojkový výraz	I, instrumentál (= 7. pád)
sg., singulár (jednotné číslo)	sufix (přípona)
pl., plurál (množné číslo)	prefix (předpona)
os., osoba	infinitiv
čas	vokál (samohláska)
– př. č. (přítomný čas); bud. č. (budoucí čas);	konsonant (souhláska)
min. č. (minulý čas)	
vid	
– impf., imperfektivní (nedokonavý); pf.,	
perfektivní (dokonavý)	

LEKCE 1

.....

A. MLUVNICE

I. ADJEKTIVA -OVSKÝ

1. Pracujte podle vzoru.

Vzor: Libuše: ...**Libušin**... – ...**libušovský**...

Opera od Bedřicha Smetany pojednává o ...**libušovském**... konceptu národní identity, který není tradicionalistický, nýbrž spíše revoluční.

Turisté často nevědí o ...**Libušině**... lázni, a proto ji často bez povšimnutí míjejí.

a) Kundera: –

Kniha obsahuje množství citací z děl, především z Žertu, Směšných lásek a Nesnesitelné lehkosti bytí.

Kundera tuto knihu ani jejího autora nemohl znát, přesto zde vidíte určité spojení.

Všimněte si, že v románu je popsán čin, který přináší neočekávané následky. Tento motiv je typickým motivem, proto mu tak i dnes obecně říkáme.

b) Svěrák: –

Snímek neznámého autora je plný zvrátů a jemného humoru.

Oscarový film Kolja se řadí mezi nejslavnější filmy.

c) Forman: –

Forman tento film sice nenatočil, ale rozumím vašemu tipu na režiséra. Uvažujete správně. Zvláštní, kontroverzní, podivný, takový je typický hrdina.

Přelet nad kukaččím hnízdem, Amadeus či Hoří má panenku patří k nejlepším filmům.

d) Kafka: –

Proces je jeden z románů, které ovlivnily celosvětovou literaturu.

I v mnoha příkladech ze současné literatury lze hovořit o takzvané atmosféře.

e) Mikuláš: –

Při nadílce se několik dětí rozplakalo ze strachu z čerta.

O životě a působení se mnoho neví. Je známo přibližné datum biskupova úmrtí, dále to, že působil v Myře a že byl za svého života oblíbený mezi lidmi.

f) Havel: –

Nová koaliční vláda si do programového prohlášení napsala závazek obnovy zahraniční politiky. To znamená, že je nutné, aby byla podporována a rozvíjena zahraniční spolupráce.

K mým oblíbeným divadelním hrám patří Zahradní slavnost.

g) Smetana: –

Připravovala se na slavnostní zahájení koncertu ve síni.

Organizátoři mezinárodní klavírní soutěže upravili podmínky účasti.

h) Masaryk: –

Československo v období první republiky bylo do jisté míry založené na étosu.

Osobní vlak do Českých Budějovic odjíždí za deset minut z nádraží.

i) Hrabal: –

Časem jsme se shodli, že je to téma.

Který román je podle tebe nejvýznamnější?

j) Seifert: –

Písničkář Miroslav Paleček je inspirován Seifertem, proto jsou jeho písně plné typických motivů, kterými jsou Praha, dětství, domov a ženy.

Karel byl v Praze poprvé, tak ho vzali na procházku po městě. Prošli ulicí, až dorazili na Žižkov.

2. Pracujte podle vzoru. První čtyři slova jsou jako příklad. Spojení vysvětluje.

Jaký	Co	Spojení	Vysvětlení
sesterský	(vzor) město / prsten / řez / společnost / paměť / pouto / firma	...sesterské město...	...město, které podobně vzniklo jako jiné město...
mateřský	dovolená / nehet / rada / jídlo / jazyk / kniha / doba / teta / film / láska		
manželský	hrnek / postel / lože / kniha / skříň / poradna / dvojice / předsudek / pár		
lékařský	prohlídka / svaz / čaj / tekutina / předpis / péče / obchod / bylina		
prezidentský	apartmá / kůň / káva / volby / vozidlo / křeslo / hrad / kampaň		
dětský	domov / zvíře / pokoj / pes / hřiště / čítanka / chování / postel / jídlo		
studentský	učebnice / spolek / jev / pečeť / přednáška / hodina / zvyk / průkaz		

3. Pracujte podle vzoru. Vysvětlete rozdíl. Použijte slovní spojení ve větách.

Vzor: kateřinská pouť – Kateřinina pouť → kateřinská pouť = **tradiční výroční slavnost se zábavou, obvykle ve svátek patrona místního kostela** **X** Kateřinina pouť = **cesta, putování ženy jménem Kateřina, např. Rodiče vzali děti na kateřinskou pouť. Kateřinina pouť životem je šťastná a plná menších i větších úspěchů.**

- a)** učitelský zápisník – zápisník učitele, **b)** ředitelské křeslo – ředitelovo křeslo, **c)** sesterský vztah – sestřin vztah, **d)** žákovská knížka – žákova knížka, **e)** učňovská zkouška – učňova zkouška, **f)** spisovatelský vzor – spisovatelův vzor, **g)** cimrmanovská divadelní hra – Cimrmanova divadelní hra

II. KDY GENITIV A KDY POSESIVNÍ / PŘIVLASTŇOVACÍ ADJEKTIVUM

1. a) Pracujte podle vzoru.

Vzor 1: Našel jsem to v pokoji sestry. → **v sestřině pokoji**

Vzor 2: Náměstí Míru je srdce pražských Vinohrad. → **x** (= *nelze vytvořit poses. adj.*)

a) Filozofická fakulta Univerzity Karlovy se nachází na náměstí J. Palacha. →

b) Syn Honzy se také zúčastnil toho setkání. →

c) Prosím vás, jak se co nejdříve dostanu na letiště Václava Havla? →

d) Příští měsíc se budou konat volby do sněmovny České republiky. →

e) Nemůžu se dívat na fotografii sester. →

f) Sraz máme před velvyslanectvím Norska. →

g) Nebyla to volba mé babičky. →

h) Poslali našim vzkaz. →

b) Pracujte podle vzoru ve cvičení a).

a) Určitě je to nápad kamarádů. →

b) Musíš vystoupit na zastávce Palackého. →

c) Jací jsou největší hrdinové České republiky? →

- d) Zatím jsme neviděli nového přítele Marie. →
- e) Nemám nic proti rozhodnutí vašich. →
- f) Koupil dárek na narozeninovou oslavu Janičky. →
- g) Poslali to na adresu manžela Olgy. →
- h) Sejdeme se na náměstí Jiřího z Poděbrad. →

III. POJMENOVÁNÍ RODINY

1. Pracujte podle vzoru.

Vzor: Hoskovec: Všechno nejlepší k narozeninám přeje rodina ...**Hoskovcových**...

- a) Škoda: Za poslední rok jsem strávil hodně času se
- b) Dolenský: mají dvě děti.
- c) Hrdlička: Díky jsem dostala novou práci.
- d) Hořejší: Šťastný nový rok přeje rodina
- e) Čech: Nejlepší svatební dar jsme dostali od
- f) Mádl: Tenhle stůl máme po
- g) Hotový: Moje angličtina se hodně zlepšila po pravidelných hovorech s, kteří se mnou mluví anglicky.
- h) Brabec: Včera na procházce jsem potkal
- i) Pánek: Příští víkend jdeme na návštěvu k

IV. SLOVESNÉ VAZBY

1. Pracujte podle vzoru.

diskutovat – polemizovat – pocházet – přemýšlet – věnovat se – poukázat

Vzor: Věty v následujícím cvičení ...**pocházejí**... z korpusu SYN2015.

- a) Je třeba hledat formy spolupráce napříč Evropou a společně nad tím, jaká řešení se nabízejí.
- b) Ve svém výzkumu na překvapivý fakt, že v souboru předních britských učenců se objevovali nejstarší sourozenci nápadně častěji než později narození.
- c) Pak jim nezbyvá dostatek času svým zálibám.
- d) Některá hlediska této problematiky budou ještě v článku 4.1.2.
- e) Nechci s ní, takže mlčím a poslouchám dál.

KŘEN, Michal et al. SYN2015: *reprezentativní korpus psané češtiny*.

Online. Praha: ÚČNK FF UK, 2015. Dostupný z: <http://www.korpus.cz>. [cit. 2023-02-24].

2. Pracujte podle vzoru.

Vzor: Pan učitel po opravě testu zcela přišel (všechny jeho iluze) ...**o všechny své iluze**...

- a) Dostal od státu podporu, protože přišel o dům (letošní povodně).
- b) Trenér proměnil začátečníky (suverénní špičkoví sportovci).
- c) Čtenáři vinili redakci časopisu (cílené lži).
- d) Vůbec nikdo nepochyboval (vaše dobré úmysly).
- e) Děti jsou rády, když spí na táboře (širé nebe).
- f) Myslím, že synovi (takové podezření) křivdíte.

V. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY

Některé z výrazů v této části mohou být užity i v jiné funkci než ve funkci spojovacích výrazů.

1. a) Doplňte vhodné výrazy.

- a) Poprosil jsi mě o supervizi, jsem tady, ti poskytl konstruktivní kritiku.
- b) Zpívám si v autě, plýtvám časem v kolonách.
- c) Neodejdu, neuvidím a neohodnotím jejího nového přítele.
- d) se odstěhoval, jsem o něm nic neslyšel.
- e) Pavel na Janu poprvé zakřičel, dala mu facku a kopačky.
- f) Neudělal to, ho o to moc prosila škemrala.

b) Doplňte vhodné výrazy.

- a) odbila půlnoc, začali vyvolávat duchy. b) Dostala lacláče, ke neměla boty. c) doběhl do cíle, byl první. d) neovládáte spojky, zůstaňte v klidu, ve cvičeních v příštích lekcích se jim budeme věnovat od nevidím do nevidím, budete mít šanci se je naučit. e) Viděl jsem spolužačku, tatínek je zástupcem primátora. f) Byla jsem tam, dvakrát.
- g) ji nechali esej opsat, dostali bychom od pančelky nejen vynadáno, určitě taky důtku a nakonec bychom se všichni potkali s našima na koberečku.
- c) Větu g) ze cvičení b) řekněte ve spisovné češtině a řekněte, co znamená BÝT NA KOBEREČKU.
- d) Najděte ve cvičení b) slova nespisovná.

2. a) Pracujte podle vzoru. Doplňte slova z nabídky. Výrazy můžete použít více než jednou.

totiž, ani, jako, že, čili, dokonce i, takže

Vzor: Hlas davu lidí působil na unavenou maminku ...**jako**... rozbité rádio.

- a) Vůbec nejsem proti tomu, se mi to i líbí.
- b) Všimla sis, si Karel nechal obarvit vlasy?
- c) Učitel musel zavolat policii, neměl na vybranou. Studentka opustila během výuky budovu školy a nikdo nevěděl, kde je.
- d) Již druhým rokem pracuju stevard.
- e) Ujel nám vlak, jsme nemohli dorazit včas.
- f) Hochu, na tu party tě náhodou nepustím!
- g) Honzík se opět po práci zastavil v hospodě na jedno, domů dorazí namol.
- h) Nedávej mi žádné peníze. To nemůžu přijmout, vím, že teď nemáš korunu.
- i) Stmívalo se, jsme se rozhodli vrátit domů.
- j) Řekl, že to bylo omylem, to je v pohodě!

b) Pracujte podle vzoru. Pozor, v některých případech jsou správné obě možnosti. V takovém případě vysvětlíte významový rozdíl.

Vzor: (takže – ani) Sedl si do křesla, začel se a dvě hodiny ...**ani**... nedutal.

- a) (že – ani) Všimni si, Milena o tom nevěděla.
- b) (ani – dokonce) Nemohli jsme tam vydržet, čepice jsme neměli!
- c) (čili – takže) Studenti většinou nemají čas, to nedělají.
- d) (že – dokonce) Je mi sympatický, se mi líbí.
- e) (čili – takže) Příští pátek, třináctého, výuka odpadá.

f) (jako – že) Tvářila se, by byla v pohodě.

g) (takže – dokonce) Hrozně ho to bolelo, brečel.

h) (takže – totiž) Policie ho celý večer hledala, věděla už na 100 %, že je to vrah.

3. Pracujte podle vzoru. Výrazy v nabídce můžete použít více než jednou.

ani, čili, dokonce i, jako, takže, totiž

Vzor: Graz, ...**čili**... Štýrský Hradec, představuje druhé největší město v Rakousku.

a) Víc než na Vánoce se těším na advent, samotné Vánoce utečou příliš rychle.

b) Jako eneolit, doba měděná, se na českém území archeologicky vymezuje doba přibližně mezi roky 4400 a 2000 př. n. l.

c) Některé ženy během prvního trimestru těhotenství nepřiberou ani gram, některé zhubnou.

d) Tvář jí zakrýval závoj, bylo těžké odhadnout, zda se směje, nebo pláče.

e) si ještě nestihl vybalit svačinu a už u jeho lavice stála Stela.

f) obvykle si dával s odpovědí načas.

g) Lékaře neváháme vyhledat, když dítě například nereaguje na běžné oslovení nebo když u něj pozorujeme poruchy hybnosti. To jsou alarmující příznaky.

h) Celé odpoledne se nehnul z kanceláře, měl neotřesitelné alibi.

i) Měla jsem pocit, by se zastavil čas.

4. Doplňte vhodné spojovací výrazy. Frazeologismy vysvětlete.

a) Dala mu takzvaně nůž na krk: „Buď já, ona!“ **b)** Usoudil, že obchod musí přestěhovat do města, na vesnici mu pšenka nepokvete. **c)** Měl v sobě malou dušičku, šel na zkoušku nepřipravený. **d)** Finální rozhodnutí nepadlo, jeho výpověď byla taková neslaná nemastná.

VŠIMNĚTE SI – VELKÁ A MALÁ PÍSMENA

Všeho s mírou, nebo s Mírou?

1. Pracujte podle vzoru.

Vzor: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- a) _inisterstvo _brany _eské _epubliky, b) _áměstí _ratíř _ynků, c) _lice _a _říkopě,
d) _ábřeží _apitána _aroše, e) _ostelec _ad _ernými _esy, f) _utná _ora,
g) _otanická _ahrada _řirodovědecké _akulty _niverzity _arlovy,
h) _hrám _atky _oží _řed _ýnem, i) _ové _ěsto _a _oravě, j) _áclavské _áměstí

2. a) Pracujte podle vzoru. V tomto cvičení jsou názvy míst, která najdete v Praze. Můžete používat mapu.

Vzor: _radčanské _áměstí → Hradčanské náměstí

- a) _etenská _láň
b) _áměstí _epubliky
c) _lice _olitických _ěžňů
d) _vořákovo _ábřeží
e) _lice _ _becního _omu
f) _árodní _řída
g) _lice _ilady _orákové
h) _lice _ _tarému _ubenči
i) _lice _ořivojova
j) _lice _eskoslovenského _xilu
k) _ady _vatopluka _echa

b) Najděte 10 názvů míst, která se nacházejí v českém městě, která máte rádi, kam jezdíte nebo kde bydlíte. Názvy pište. Pozor na velká písmena.

B. ZOPAKUJTE SI

I. POSESIVNÍ ADJEKTIVA

1. Pracujte podle vzoru.

Vzor: kamarád + dobré rozhodnutí

To je...	To jsou...	Zapomněl na obě...
kamarádovo dobré rozhodnutí	kamarádova dobrá rozhodnutí	kamarádova dobrá rozhodnutí

a) Jakub + spolužák

To je...	To jsou...	Učitelka napomenula všechny...

b) Anežka + hezké triko

To je...	To jsou...	Kalhoty se hodí ke všem...

c) Zdeněk + uklizená zahrada

To je...	To jsou...	Bavili se o obou...

d) Olga + první student

To je...	To jsou...	Setkali se s..., kteří přišli na setkání.

e) Julie + čokoládový bonbon

To je...	To jsou...	Tatínek si schovává láhev koňaku ve skříni za...

f) Věra + nevhodná poznámka

To je...	To jsou...	Odešla kvůli..., které každý slyšel.

g) kolega + dítě

To je...	To jsou...	Pomohu..., protože je mám rád.

2. Pracujte podle vzoru.

Vzor: Malina – most ...**Malinův most**... → Rádi chodíme po ...**Malinově mostě**...

a) sestřička – manžel; tatínek – známý

→ Dobře znám a Oba jsou moc prima.

b) Jaruška – dům → V se líbí všem.

c) ministr – projevy → O se mluvilo ještě dlouhá léta.

d) snacha – přítel → Ten dárek je pro

e) Petr – sešit → Pod našla rozteklou čokoládu.

f) Jan Hus – socha; Karel – univerzita

→ Nedaleko jsou budovy

g) Olga – oslava → Z jsem šel domů pozdě.

h) Zdena – přátelé → Na rád vzpomínám.

i) prezident – přívrženci; Masaryk – nádraží

→ zastavili na, kde zpívali státní hymnu.

j) Julie – čokoládový bonbón

→ Filip snědl celý zákusek i s

k) Nina – holub; Nina – kočka

Nina – tele; Nina – křečci

→ Znáte text písničky Ninini od J. Uhlíře a Z. Svěráka? V písničce jsou otázky:

Čí je holub?, Čí je kočka?

Čí je tele?, Čí jsou křečci?

II. (NEJEN) VYJMENOVANÁ SLOVA

1. Doplňte i/í a y/ý.

Když b_l Karel mal_, nechtěl b_t doma sám, protože se v b_tě bál. Když jsou děti zdravé, tak zlob_, zlob_l_ a vžd_ck_ budou zlob_t. Žije v přep_chu. Už jste si obstarali tur_st_cká v_zá? Co jsi na těch kurzech českého jaz_ka dělal, když neumíš ani jedno v_jmenované slovo? Pl_naři z bl_zké pl_nárn_ nám namontovali nový pl_noměr. Užívám s_rup proti kaš_l_. Pan docent M_lan Hrdlička se málokdy m_l_, je téměř neom_lný. Ob_čejně se s ním nenudíme, dokonce se často sm_chy popadáme za břicho.

2. Doplňte i/í a y/ý.

Narod_la se b_lá kob_lka. V_š, co znamená, když někdo řekne obrat *drž se, ševče, svého kop_ta*? Kdo bude pl_tvat vodou, zaplatí všechny účty sám. Ty s_čku, cos to udělal? Jakou v_ru v_znáváte v_? Dárek jsem si dal do v_tr_ny. V_m, že tento neobv_klý postup vede k v_borným v_sledkům. Odjeli na v_let. Ten obraz tu v_s_léta. Oz_val se prav_delně každý týden. Brz_, brz_čko se vrátím. Vedení zv_šilo požadavky na zaměstnance. Tatarský b_ftek je ze s_rového masa. Obv_nil ho ze zločinu.

3. Doplňte i/í a y/ý. a) Naučte se českou lidovou píseň.

Kdyb_ b_l Bavorov, co jsou Vodňany, dal b_ch ti hub_čku na obě strany.
Ale že je za vodou, za vodičkou studenou, nedám ti, má m_lá, ani jedinou.

b) Můžete používat česky psané materiály.

a) Jednou v_hrál a nějak mu narostl hřeb_nek. **b)** Jak se do lesa volá, tak se z lesa oz_vá. **c)** Veselá m_sl – půl zdraví. **d)** Moc si tady nev_skakuj! **e)** Sejde z očí, sejde z m_sli. **f)** Na každou sv_ni se vaří voda. **g)** B_l nenas_tný, plus se často chlub_l cizím peřím. Já jsem si ale jistý, že na něj jednou dojde. Boží ml_ny melou sice pomalu, ale jistě.

C. CO UŽ UMÍME

1. Pracujte podle vzoru. Slovo v závorce dejte do minulého času.

MINULÝ ČAS

Vzor: Máma (číst) dopis. ...četla...

a) Celá vesnice (sejít se) na náměstí. **b)** Ani (nedotknout se) jídla, protože mi nebylo dobře. **c)** Mezi stromy (vyrůst) dvě malé houby. **d)** Jakub špatně (šlápnout) a má dosud bolesti v noze. **e)** Věřím, že naše kamna (hřát) skvěle. **f)** Pane Nováku, asi (odbočit) na křižovatce jinam, vraťte se? **g)** Hana ho vřele (obejmout). **h)** Kryštofe, (vzpomenout si) na mě a vzal jsi mi to? **i)** „Hurá!“ (vykřiknout) děti. **j)** Karle, kdy (rozesmát se) tak, že jsi začal plakat?

2. Pracujte podle vzoru.

DEKLINACE

Vzor: Představuji ti (sousedovi kamarádi a známí). ...sousedovy kamarády**a známé...**

a) O (peníze) se říkají dvě poučky: Neplýtvej (tvoje peníze). Bez (peníze) do hospody nelez.

b) Dávali žrádlo (koně, krávy a jiná zvířata).

c) Jedli jsme u (prvotřídní čeští kuchaři).

d) Na všech (chodník) bylo mokro.

e) Zmýlili se v (poslední výsledky).

f) Koupil kilo (jablka), 4 plátky (kuřecí) a plato (vejce).
.....

g) Cestoval s (rodiče) pár (den) po Evropě, pak jezdil několik (týden) po Asii.
.....

h) Poslouchal nás a smál se. Nevím, co ho na (naše dialogy) tak bavilo.
.....

i) Letošní léto bylo bez většího množství (mouchy, komáři a létající havěť).
.....

3. Pracujte podle vzoru.

ZÁJMENA

Vzor: Nemám sešit. → Nemám ...ho...**a)** Čekám na Janu. → Čekám na **b)** Obléká si rukavice. → Obléká si**c)** Pana učitele máme dva roky na biologii. → máme dva roky na biologii.**d)** Viděl v Davidovi pomoc. → Viděl v pomoc. **e)** Pomohli jsme cestujícím. →Pomohli jsme **f)** Těmhle lidem už nepomůžu, ublížili mi. → nepomůžu,ublížili mi. **g)** Koupil jsem oba počítače v tamhletom obchodě. → Koupil jsem

v tamhletom obchodě.

4. Pracujte podle vzoru.

IMPERATIV

Vzor: Nesmíte mluvit. ...**Nemluvte!**...**a)** Chci, abys odešla.**b)** Nechci, abyste na to zapomněl.**c)** Můžete mi odpovědět!?**d)** Nesmíte odejít!**e)** Nesmíme to všechno sníst.**f)** Musíme si pospíšet.**g)** Ještě nemáte vystoupit.**h)** Nesmíte se toho dotknout.**i)** Musíte být včas připraveni.**j)** Musíme si to připomenout!**k)** Snad se tu rychle zabydlíte.**l)** Vyspíme se v hotelu.**m)** Nesmíš jet tak rychle.**n)** Dnes nesmíme vyjít ven.**o)** Chci, aby sis to vzal.

5. Pracujte podle vzoru.

DEKLINACE, KONJUGACE

Vzor: Mezi – Alena + přítel – patřit (přít. č.) – i – ty. ...**Mezi Aleniny přátele patříš i ty.**...

a) žák (pl.) – rád – číst (min. č.) – Goethe + román (pl.)

.....

b) politik – být dotčen (přít.č.) – novinář + nevhodná otázka (pl.)

.....

c) v – dcera + aktovka – /já/ najít (min. č.) – svačina – z – minulý týden

.....

d) redaktor – mluvit (min. č.) – s – velitel + voják (pl.)

.....

e) šaty – být (min.č.) – v – babička + skříň

.....

6. a) Pracujte podle vzoru. Doplňte prepozice.

PREPOZICE

Vzor: Odkázal ji ...**na**... občanský zákoník.

a) Rubešovým jsme se naší nabídce ani slovem nezmínili. **b)** Stěžoval si

..... špatné pracovní podmínky. **c)** Musíte pilně pracovat, pokud se snažíte

..... vítězství. **d)** zimě chceme jet dovolenou Francie Alp.

e) jak dlouho tam pojedete? Nám úplně stačil týden. **f)** Stále trváš svým

rozhodnutí? **g)** Kdo protestoval zákazu kouření? **h)** Udělal to přesně tvój

radý. **i)** Bydlej v Česku i ve Španělsku, takže často létají Evropě celou

rodinou. **j)** Hudba ho motivovala, hned koncertě se dal práce. **k)** Jana jezdí

..... Slovensko i Rakouska.

b) Pracujte podle vzoru ve cvičení a).

a) Považovali ho ředitele ještě dříve, než se jím stal. **b)** ty jeho věčné výmluvy už nemám nervy ani čas. **c)** Udělala to návodu, který byl krabičce léky. **d)** Pavla usiluje vyšší plat a šéf tuší, že tahle cílevědomá dáma stojí také povýšení. **e)** Co jí tom povýšení brání? **f)** Nemůžu se něj spolehnout. **g)** Zamyslel ses někdy touhle otázkou? **h)** Zvítězil velkým problémem. **i)** Vůbec se svým příbuzným nehlásil. **j)** Doufám zlepšení současné situace.

c) Doplňte prepozice, pokud je to nutné.

a) Má krásné oči mámě. **b)** Bojuji kouření, nesnáším tenhle zlovyk. **c)** Pečuji zahrádku. **d)** Hned se dala práce. **e)** Slitovali jsme se nemocným psem a vzali jsme ho domů. **f)** Chlubil se úspěchem, kterého se mu podařilo dosáhnout COVIDu. Když pandemie skončila, začal pracovat jiných věcech. **g)** Nemohla se něj spolehnout. **h)** To je kniha pěti kapitolách. **i)** Žádám vás rychlou změnu termínu. **j)** Moje poznámka se nyní vztahuje předešlému bodu.

d) Doplňte prepozice, pokud je to nutné. Frazeologismy vysvětlete.

a) Pavlova chování bylo zřejmé, že je mu Kristýna trnem v oku. Kristýna se něj chtěla nejprve vykašlat, ale pak zjistila, že to nebude tak jednoduché. On je totiž taková šedá eminence. Tým sice nevede, ale šéfová něj dá. **b)** Myslím, že se tom už moc plácáš. Jsi tom problému příliš zacyklený a slyšíš trávu růst. Kdo ví, kde je pravda?

- c)** Tady se nepohybujeme morálně pochybných vodách, tak si laskavě ty výroky typu účel světí prostředky odpust.
- d)** V takhle špatně placené práci si nevyděláš ani slanou vodu. Porozhlédni se raději něčem jiném nebo co nejdříve odešli životopis do nějaké slušnější firmy.
- e)** Nechtěl jsem se starým křivdám zase hádat. Stále mě ale ryli, tak jsem jim svou verzi řekl plíc a opravdu jsem si nebral servítky. Samozřejmě se jim to nelíbilo, proto se na mě dívají prsty.
- f)** Šlo to s ním od deseti pěti, když utratil všechny peníze a byl švorc. Pak mu asi došlo, že rodiče nejsou dojná kráva a že mu účet nepošlou ani kačku, proto začal hledat, kde nechal tesař díru. A tomu, že už ho měsíc nikdo neviděl, lze usuzovat, že úspěšně zmizel.
- g)** Vztah s Martinem skončil stejně jako ten předtím. Ta naše holka jde prostě z bláta do louže. Myslíš, že někdy svých chybách najde ponaučení? Kdy už pozná, kdy jí chlap věší bulíky nos.
- h)** Vyhrál u nás konkurz, ale protože měl několik želízek ohni, byl přijat i ke konkurenci. Proto nám nakonec nenastoupil. Je to škoda, protože je chytrý jako opice i všemi mastmi mazaný.
- i)** Tohle neřešte, beru si to triko. Případné stížnosti v klídku přeposílejte mou mailovou adresu.
- j)** Když se necítíš své kůži, jdi k doktorovi. Neztrácej čas, hod' sebou, aby byl doktor v tuhle dobu ještě v práci.

LEKCE 2

.....

A. MLUVNICE

I. VÝRAZY SLOŽENÉ Z ČÍSLIC (NAPŘ. 10PROCENTNÍ, 8LETÝ)

1. Pracujte podle vzoru. Napište všechny možnosti.

Vzor: Operátor nabízí **stopadesátikorunový** bonusový kredit.

...150**korunový**/150**Kč**...

a) **Dvanáctivoltový** regulátor stejnosměrného napětí je užitečné zařízení pro domácnost, zahradu nebo garáž.

b) V lékařství se užívá **pětiprocentní** roztok glukózy.

c) Poruchou osobnosti trpí podle některých výzkumů až **dvacet procent** populace.

d) Ráno na horách panoval **dvacetistupňový** mráz.

e) Obec Vrchlabí leží ve výšce **čtyři sta sedmdesát sedm** metrů nad mořem.

f) **Dvouplotýnkový** vařič se hodí na chatu či na chalupu.

g) Tradiční **čtyřfázové** přípravy na zimním stadionu se zúčastnili všichni členové daného hokejového týmu.

h) Zákazníci, kteří uzavřou u tohoto telefonního operátora smlouvu do konce roku, získají **desetinásobek** volných minut.

2. a) Pracujte podle vzoru.

Vzor: David vyzvedl na poště ...**čtyřicetikilový/čtyřicetikilogramový**... (40kg) balík.

a) Sportovkyně ohromila diváky svým (8m) trojskokem.

b) Využil své (700Kč) slevy do obchodu s oděvy.

c) Nosí náhrdelník ze (14kt) zlata.

d) Turista se těšil, že v Praze ochutná (12°) pivo.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Čeština pro cizince C1 - cvičebnice.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.